

NACZELNA RADA ADWOKACKA
ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. +48 22 505 25 00, + 48 22 505 25 01, fax +48 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.adwokatura.pl

UCHWAŁA Nr 37/2015
Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 27 czerwca 2015 roku

w sprawie jakości prac legislacyjnych

Adwokatura powołana jest do współdziałania w kształtowaniu prawa. W ramach upoważnienia ustawowego Naczelna Rada Adwokacka czynnie uczestniczy w procesie konsultacji projektów aktów prawnych – ustaw oraz rozporządzeń, odnoszących się nie tylko do sfery organizacji i zadań samorządu zawodu zaufania publicznego, jakim jest adwokatura, ale także do sfery szeroko pojmowanych praw i wolności obywatelskich.

W ostatnim czasie Naczelna Rada Adwokacka obserwuje znaczny wzrost liczby inicjatyw prawotwórczych. NRA stwierdza, że liczebnemu wzrostowi projektów nie towarzyszy dobra jakość stanowionego prawa.

Jako przykład złej legislacji, godzącej wręcz w interes publiczny, a uchwalanej pod wpływem nacisków organizacji pozarządowych w celu zaspokojenia partykularnych interesów nieprofesjonalnych podmiotów, wymienić trzeba ustawę o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, uchwaloną przez Sejm w dniu 25 czerwca 2015 r.

Choć Adwokatura od wielu lat domagała się stworzenia modelu nieodpłatnej przedsądowej pomocy prawnej z urzędu, który dawałby osobom o niskim statusie majątkowym możliwość uzyskania profesjonalnej pomocy prawnej, to uchwalona przez Sejm ustawa jest zaprzeczeniem tej idei. Wbrew celowi ustawy, wyrażonemu w uzasadnieniu przedłożenia rządowego, dopuszczono do korzystania z pomocy Państwa osoby zamożne, które stać na skorzystanie z odpłatnej pomocy prawnej. Ustawa daje bowiem przywilej uzyskania nieodpłatnej usługi prawnej wszystkim osobom, które nie ukończyły 26 roku życia i które ukończyły 65 rok życia, bez względu na stan ich zamożności. Po drugie, ustawa ta w katalogu przedmiotowym przewiduje, że pomoc prawna świadczona w jej ramach obejmuje także przygotowanie pierwszego pisma procesowego w sprawie. Całkowicie zignorowane zostało stanowisko przedstawicieli NRA uczestniczących w procesie legislacyjnym o tym, że ta sfera pomocy prawnej jest objęta odrębnymi regulacjami na gruncie prawa procesowego, które umożliwiają wyznaczenie pełnomocnika z urzędu również do sporządzenia pierwszego pisma procesowego. Przedsądowa pomoc prawna nie powinna obejmować etapu sądowego. Po trzecie, ustawa przyznaje prawo do świadczenia pomocy prawnej – w ramach organizacji pozarządowych, które są zorientowane na poradnictwo obywatelskie, a nie prawne – osobom nieposiadającym

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. +48 22 505 25 00, + 48 22 505 25 01, fax +48 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.adwokatura.pl

profesjonalnego przygotowania, ani nie mających obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, z wyłączeniem odpowiedzialności odszkodowawczej za błąd w sztuce. W ten sposób w ramach jednego systemu pomocy prawnej tworzy się dwa, zupełnie różne standardy jakości usług, co w oczywisty sposób prowadzi do zagrożenia interesów obywateli.

Naczelna Rada Adwokacka zwraca się do Senatu RP o wprowadzenie zmian do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, które usuną wymienione wyżej rozwiązania wywołujące istotne zastrzeżenia co do ich poprawności.

Kolejnym przykładem złej jakości prawodawstwa jest ustawa o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Naczelna Rada Adwokacka prezentowała i prezentuje stanowisko o koniecznym wzmocnieniu pozycji Trybunału Konstytucyjnego jako organu stojącego na straży praworządności. Jednym z możliwych i wskazanych rozwiązań prawnych rolą Trybunału Konstytucyjnego było i jest przyznanie prawa do zgłaszania kandydatur na sędziów Trybunału środowiskom prawniczym, w tym Naczelnej Radzie Adwokackiej. Rozwiązanie takie pozwoliłoby na zwiększenie autonomii kandydatur w stosunku do partii politycznych. Propozycja powyższa pomimo jej uwzględnienia przez Senat, nie została zaakceptowana przez Sejm.

Nie pomaga także w budowie pozycji Trybunału Konstytucyjnego przepis przejściowy w ustawie o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który przewiduje wybór 7 nowych sędziów TK przez Parlament tej kadencji, w sytuacji kiedy kadencja 2 spośród wspomnianych 7 sędziów wygasa dopiero w grudniu 2015 r., a zatem powinni być oni wybrani przez Parlament następnej kadencji.

Złe prawo niszczy Państwo. Dlatego Naczelna Rada Adwokacka zwraca się do wszystkich uczestników procesu stanowienia prawa o uważne wsłuchiwanie się w głos tych, którzy ustawowo powołani są do wspierania procesu legislacyjnego. Nie godzimy się, by nasze opinie i postulaty były ignorowane, przemilczane, niezauważane. Nie godzimy się z tym, by w imię doraźnych, krótkowzrocznych celów politycznych wprowadzać rozwiązania prawne, szkodzące obywatelom i wymiarowi sprawiedliwości.

Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej
(*Andrzej Zwara*)
Adw. Andrzej Zwara